

VIII kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ KOMISJI DO SPRAW UNII EUROPEJSKIEJ (NR 134)

z dnia 7 czerwca 2017 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 134)

7 czerwca 2017 r.

Komisja do Spraw Unii Europejskiej, obradująca pod przewodnictwem poseł **Izabeli Kloc (PiS)**, przewodniczącej Komisji, rozpatrzyła:

– w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym rodziców i opiekunów oraz uchylającej dyrektywę Rady 2010/18/UE (COM(2017) 253 wersja ostateczna) i odnoszący się do niego projekt stanowiska RP;

– sprawy bieżące.

W posiedzeniu udział wzięli: **Stanisław Szwed** sekretarz stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wraz ze współpracownikami, **Robert Lisicki** ekspert Konfederacji Lewiatan.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Kaja Krawczyk** – naczelnik wydziału w Biurze Spraw Międzynarodowych, **Agnieszka Maciejczak**, **Anna Marciniak** i **Agnieszka Waciak** – z sekretariatu Komisji w BSM; **Marcin Fryźlewicz** i **Justyna Łacny** – eksperci ds. legislacji z Biura Analiz Sejmowych, **Wojciech Zgliczyński** – specjalista ds. społecznych z BAS.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Otwieram posiedzenie Komisji do Spraw Unii Europejskiej. Stwierdzam kworum. Witam wszystkich posłów członków Komisji do Spraw Unii Europejskiej, witam pana ministra z osobami towarzyszącymi. Czy są uwagi do porządku obrad? Nie widzę. Wobec tego stwierdzam, że Komisja przyjęła porządek dzienny.

Przechodzimy do pkt I, czyli rozpatrzenia w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej Wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym rodziców i opiekunów oraz uchylającej dyrektywę Rady 2010/18/UE (COM(2017) 253 wersja ostateczna) i odnoszącego się do niego projektu stanowiska RP. Rząd jest reprezentowany przez pana ministra Stanisława Szweda, sekretarza stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Bardzo proszę, panie ministrze, króciutko, o przedstawienie stanowiska.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Stanisław Szwed:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, bardzo dziękuję. Wniosek dotyczy dyrektywy PE i Rady w sprawie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym rodziców i opiekunów oraz uchylającej dyrektywę Rady 2010/18/UE. Rząd wspiera ochronę rodzicielstwa, prowadząc aktywną politykę prorodzinną, o czym świadczy szereg przyjętych rozwiązań prawnych, wspomagających wychowanie dzieci i opiekę nad nimi. Warto przypomnieć o programach „Rodzina 500+”, „Maluch 500+” – to programy, które realizują politykę prorodzinną naszego państwa, ale też inne rozwiązania, w tym dotyczące urlopów rodzicielskich, które według naszej oceny są przyjęte na bardzo dobrym poziomie.

Niektóre propozycje, przedstawione w projekcie dyrektywy, wpisują się co do zasady w polskie rozwiązania prawne dotyczące urlopu rodzicielskiego, urlopu ojcowskiego, jednakże niektóre z nich budzą istotne wątpliwości z punktu widzenia nadmiernej ingerencji w krajowe rozwiązania prawne dotyczące uprawnień związanych z rodzicielstwem i opieką nad osobami bliskimi, szczególnie w zakresie poziomu świadczeń. W naszej ocenie, zwłaszcza przy wprowadzeniu nowych instytucji na szczeblu UE, ustawodawca UE powinien uwzględnić w dostatecznym stopniu rozwiązania systemowe obowiązujące w państwach członkowskich. Dążenie do równowagi pomiędzy pracą a życiem prywatnym ma związek z wieloma kwestiami społeczno-gospodarczymi, takimi jak efektywne wykorzystywanie zasobów pracy, szczególnie kobiet, podnoszenie poziomu dzietności oraz poprawa jakości życia. Choć cele te zasługują na wsparcie, to sposób ich osiągnięcia przedstawiony przez Komisję w uzasadnieniu projektowanego aktu i w jego ocenie wpływu nie gwarantuje przestrzegania zasady pomocniczości. Przyjęte przez Komisję rozwiązania legislacyjne godzą w podstawowe prawa państw członkowskich do zachowania wywodzących się z tradycji krajowych rozwiązań prawno-instytucjonalnych, zarządzania rynkiem pracy czy w zakresie funkcji opiekuńczych państwa.

W opinii Polski, najistotniejsze zastrzeżenia dotyczą w szczególności: po pierwsze wysokości świadczenia za czas urlopu rodzicielskiego – osiem miesięcy z gwarancją wynagrodzenia, co najmniej na poziomie zasiłku chorobowego, po drugie czteromiesięcznej nieprzenoszalnej części urlopu odpowiadającego innemu urlopowi rodzicielskiemu, obecnie obowiązuje jednomiesięczny okres, po trzecie płatnej opieki nad osobami bliskimi – urlop w wymiarze pięciu dni roboczych z gwarancją wynagrodzenia co najmniej na poziomie zasiłku chorobowego i po czwarte wydłużenia wieku dziecka, do którego rodzice mogą korzystać z urlopu rodzicielskiego do dwunastego roku życia.

Rozwiązania proponowane przez Komisję Europejską, jak wskazują wstępne szacunki, będą generowały bardzo wysokie koszty, zarówno dla pracodawcy, jak i dla budżetu państwa, czego bezpośrednią przyczyną jest fakt, że projekt ten w niewystarczającym stopniu uwzględni funkcjonujące w poszczególnych państwach członkowskich rozwiązania prawne. Wstępne szacunki, jakie przygotowaliśmy, mówią o kosztach rzędu 3-6 mld zł, zarówno po stronie pracodawców, jak i budżetu państwa.

Polska będzie się sprzeciwiać rozwiązaniom, które ingerują w krajowe regulacje, a w przypadku braku możliwości utworzenia mniejszości blokującej będzie dążyć do tego, aby przyjęte na szczeblu UE uregulowania w jak największym stopniu uwzględniały polskie rozwiązania prawne. Odbyliśmy spotkanie z komisją senacką, która jednoznacznie poparła stanowisko rządu. Zwracam się do Komisji o rozstrzygnięcie tego w podobnym duchu, czyli przyjęcie pozytywnej opinii Komisji co do stanowiska rządu. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Dziękuję bardzo. Sprawozdawcą tego dokumentu jest pan poseł Jacek Kurzępa. Bardzo proszę, panie pośle, o przedstawienie opinii.

Poseł Jacek Kurzępa (PiS):

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, panie ministrze, wnioski, które wynikają z lektury tego dokumentu, przedstawię w tej chwili. Przedłożona dyrektywa ma wpłynąć znacząco na zapewnienie równowagi między życiem zawodowym i prywatnym dla pracujących rodziców i opiekunów, a tym samym uchylić dotychczasową dyrektywę 2010/18/UE. Cel projektu wydaje się ze wszech miar uzasadniony i pożądanym, zważywszy na co najmniej dwa jego pryncypia, a mianowicie wzmocnienie roli rodziny w wychowaniu, szczególnie obojga rodziców, co miałyby się dokonywać skuteczniej choćby poprzez uszczegółowienie rozwiązań dotyczących urlopów, elastycznej organizacji pracy, czy też zwiększenia udziału mężczyzn w wykorzystaniu tych form organizacji pracy, dając im częstszą i równoprawną z kobietami sposobność do opieki i wychowywania dzieci. W rzeczy samej zatem, zarówno w jednym, jak i w drugim kierunku działań w obliczu kryzysu wychowania i rodzicielstwa w Europie oraz zmniejszenia dzietności społeczeństw europejskich wszystko, co zmierza ku odwróceniu tych tendencji, zasługuje na rozważenie i uwzględnienie. Ten dialog formalno-prawny musi uwzględniać jednak zarówno dokonania i swoisty poziom rozwiązań już obowiązujących w prawodawstwie państw człon-

kowskich, jak i stymulować to, co niedomaga i nie zaburzać tego, co działa sprawnie. Dlatego też, należy uznać, że proponowane rozwiązania są komplementarne, niekiedy nadrabiające to, co w polskich rozwiązaniach prawnych już funkcjonuje i jest dobrze odbierane zarówno przez pracobiorców, jak i pracodawców. Stanowi także adekwatny do krajowych możliwości poziom zabezpieczeń systemowo-socjalno-finansowych.

Dokument wymaga szczegółowej analizy komparatystycznej, porównania tego, co funkcjonuje sprawnie w Polsce, jak i na ile proponowane rozwiązania wpłynęłyby w sensie wartości dodanej na zwiększenie liczby beneficjentów zmian i ich koszty społeczne. Doceniając merytoryczność i rzetelność przedłożenia i wystąpienia pana ministra, warto również zwrócić uwagę na opinię partnerów społecznych i ich punkty widzenia.

Dla przejrzystości należy zwrócić uwagę na przykłady proponowanych rozwiązań. Pierwsze: wprowadzenie urlopu ojcowskiego. Polski kodeks pracy takie rozwiązanie przewiduje, zarówno w sensie czasu trwania, jak i wysokości przyznawanego zasiłku, i spełnia wymogi projektowanej regulacji unijnej.

Drugie: wzmocnienie roli urlopu rodzicielskiego. W polskich rozwiązaniach zarówno w sensie trwania urlopu trzydzieści dwa tygodnie, jak i trzydzieści cztery przy ciąży mnogiej, jest zabezpieczony i wystarczający. Jest urlopem płatnym. Może być łączony z macierzyńskim, może być przenoszony z jednego na drugiego rodzica. Rozwiązania, dotyczące urlopów wychowawczych, pozwalają obojgu rodzicom sprawować osobistą opiekę nad dzieckiem.

Trzecie: wprowadzenie urlopu opiekuńczego, mimo, że w polskim systemie prawnym nie ma takiego rozwiązania, faktyczne założenia tego postulatu wypełniają znakomicie obecne zapisy prawne, takie jak art. 32 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, art. 188 Kodeksu pracy, art. 174 Kodeksu pracy tak, że te rozwiązania już mamy.

Czwarte: zwiększenie uprawnień związanych z korzystaniem z elastycznych rozwiązań w pracy dla pracujących rodziców dzieci w wieku do lat dwunastu oraz dla pracowników opiekujących się poważnie chorymi lub niepełnosprawnymi krewnymi. Polskie prawo inaczej rozwiązuje te kwestie. W sposób wystarczający i w sensie uzyskania pożądanego efektu opiekuńczości i troski o człowieka, spełnia wymogi dyrektywy poprzez takie zapisy jak: art. 140 Kodeksu pracy – tzw. ruchomy czas pracy, art. 142 Kodeksu pracy – indywidualny rozkład czasu pracy, art. 143 Kodeksu pracy – system skróconego czasu pracy, art. 144 Kodeksu pracy – weekendowy system czasu pracy, i art. 66 – telepraca.

Przywołując wyżej wymienione przykłady, Komisja stara się znaleźć uzasadnienie dla podkreślenia realnej zasady pomocniczości tych zapisów i dyrektyw wobec dotychczasowych rozwiązań obowiązujących lokalnie w Polsce. Komisja uznaje, że mimo słuszności przedłożonego celu afirmacji rodziny i skutecznej roli obojga rodziców w opiece i wychowaniu potomstwa zasada pomocniczości nie jest przestrzegana.

Wobec powyższego Komisja do Spraw Unii Europejskiej Sejmu RP: 1) Nie popiera Wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym rodziców i opiekunów oraz uchylającej dyrektywę Rady 2010/18/UE (COM(2017) 253 wersja ostateczna).

2) Uznaje Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym rodziców i opiekunów oraz uchylającej dyrektywę Rady 2010/18/UE (COM(2017) 253 wersja ostateczna) za niezgodny z zasadą pomocniczości, ponieważ Komisja Europejska niewystarczająco uzasadniła, że cele, którym ma służyć projektowana dyrektywa, nie mogą być lepiej osiągnięte w drodze regulacji na poziomie krajowym. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Dziękuję bardzo. Otwieram dyskusję. Czy są pytania? Bardzo proszę.

Poseł Konrad Głębocki (PiS):

Może takie dwie uwagi do projektu, który zasadniczo jest, uważam, bardzo dobry, ale prosiłbym, żeby autor odniósł się do akapitu przedostatniego na pierwszej stronie, ponieważ tam jest przez... Tu jest dobrze: przez pracobiorców i pracodawców. Natomiast w ostatnim punkcie na samym końcu, gdzie jest mowa o tym, że „Komisja Europejska

niewystarczająco uzasadniła, że cele, którym ma służyć projektowana dyrektywa, nie mogą być lepiej osiągnięte w drodze regulacji na poziomie krajowym”, sugerowałbym zmienić, bo Komisja powinna uzasadniać, dlaczego z punktu widzenia Komisji lepiej jest na poziomie europejskim, a nie na poziomie krajowym. Dlatego proponowałbym odwrócenie tego, że: niewystarczająco uzasadniła, że cele, którym ma służyć projektowana dyrektywa, mogą być lepiej osiągnięte w drodze regulacji na poziomie europejskim. Ale to jest do rozważenia.

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Dziękuję bardzo. Jeśli chodzi o to ostatnie, to proponuję, żebyśmy doszli do kolejnego etapu, czyli przedstawienia naszej opinii, i wtedy okaże się, że ta uwaga niekoniecznie była potrzebna. Czy jeszcze ktoś chce zabrać głos? Bardzo proszę.

Poseł Marcin Świąćicki (PO):

Pani przewodnicząca, czyli rozumiem, że to, co przedstawił pan poseł, to jest projekt opinii naszej Komisji w sprawie tej dyrektywy, że ona nie spełnia...

Przewodnicząca poseł Izabela Kloc (PiS):

Ja przedstawię projekt naszej opinii. Pan poseł był sprawozdawcą tego COM-u i wyraził swoje uwagi do tego, a ja za chwilę przedstawię projekt opinii. Czy mogę w takim razie przedstawić ten projekt, panie pośle? Poseł sprawozdawca przygotował projekt opinii, w którym, stwierdza naruszenie zasady pomocniczości. Projekt wraz z uzasadnieniem przygotowany przez pana posła został państwu rozdany, ale ja przeczytam konkluzję, która jest ostateczną wersją, którą będziemy przyjmować.

Komisja do Spraw Unii Europejskiej Sejmu RP nie popiera Wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym rodziców i opiekunów oraz uchylającej dyrektywę Rady 2010/18/UE (COM(2017) 253 wersja ostateczna). Uznaje Wniosek dotyczący dyrektywy PE i Rady w sprawie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym rodziców i opiekunów oraz uchylającej dyrektywę Rady 2010/18/UE (COM(2017) 253 wersja ostateczna) za niezgodny z zasadą pomocniczości.

Czy ktoś jest przeciw? Tak. To głosujemy.

Kto jest za przyjęciem opinii? (12) Kto jest przeciw? (5) Kto się wstrzymał? (0)

W związku z wynikiem głosowania 12 głosów za, 5 przeciw, stwierdzam, że Komisja przyjęła opinię, w której uznaje dokument COM(2017) 253 za niezgodny z zasadą pomocniczości.

Chciałabym jeszcze poinformować państwa posłów, że traktatowy ośmiotygodniowy termin na przekazanie opinii o niezgodności z zasadą pomocniczości mija 28 czerwca, w związku z powyższym na posiedzeniu w dniu jutrzejszym Komisja podejmie inicjatywę uchwałodawczą, następnie 20 czerwca odbędzie się pierwsze czytanie projektu uchwały, tak aby Sejm mógł przyjąć uchwałę 22 czerwca. Na tym zamykam rozpatrywanie pkt I.

Przechodzimy do spraw bieżących. Kolejne posiedzenie odbędzie się tutaj za chwilę, o godzinie 11.00, potem o godzinie 12.45 wspólnie z Komisją Gospodarki i Rozwoju oraz Komisją Finansów Publicznych w tej sali. Jednocześnie chcę państwu przekazać, że Marszałek Sejmu zwrócił się z prośbą o sporządzenie planu pracy naszej Komisji. Planuję, na posiedzeniu Komisji, podczas następnego posiedzenia Sejmu, omówić i przyjąć plan na drugie półrocze do 31 grudnia 2017 r. W związku z tym, proszę państwa również o propozycje tematów do tego planu. Czy jeszcze ktoś chciałby zabrać głos? Nie widzę. Na tym zamykam rozpatrywanie pkt II.

Informuję, że na tym porządek dzienny został wyczerpany. Protokół dzisiejszego posiedzenia będzie wyłożony do przejrzania w sekretariacie Komisji w Kancelarii Sejmu. Zamykam posiedzenie Komisji.